

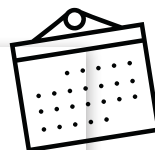
De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de tweede van een blok met vier teksten uit het evangelie volgens Matteüs. Elk van deze vier teksten laat Jezus als wijze leraar zien.

Op deze zondag staat Matteüs 7:1-5 centraal: een voorbeeld van Jezus uit de Bergrede waarin Hij oproept om voorzichtig te zijn met je oordeel over anderen. Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op Jezus die zegt dat je vooral op je eigen fouten moet letten, in plaats van op de fouten van anderen. Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op Jezus die zegt dat je andere mensen niet moet veroordelen.

instructie:	
gebod (6:19-21) 'zorg dat je rijk wordt in de hemel'	gebod (7:1-2) 'oordeel niet'
voorbeeldverhaal over het licht (6:22-23)	voorbeeldverhaal over de balk en het oog (7:3-5)
tweede voorbeeldverhaal (6:24)	tweede voorbeeldverhaal (7:6)
bemoediging:	
de hemelse zorg van de Vader (6:25-34)	de hemelse zorg van de Vader (7:7-11)
de gouden regel (7:12): 'Behandel andere mensen zoals je zelf behandeld wilt worden.'	

2. CONTEXT VAN DE BIJBEL TEKST

Het voorbeeldverhaal over de balk en de splinter staat in de Bergrede (voor een inleiding op de Bergrede zie *Bijbel Basics* zondag 127).

Binnen de Bergrede vormt Matteüs 6:19-7:12 een apart gedeelte. Als je dit gedeelte doorleest, kun je het gevoel krijgen dat het allemaal losse verhaaltjes of oneliners van Jezus zijn. Toch zit er in dit hele gedeelte meer structuur dan je op het eerste gezicht zou denken. Je kunt deze structuur

weergeven zoals in het schema hierboven.

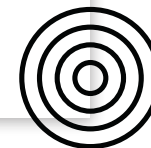
In de vorige zondag (*Bijbel Basics* zondag 148) ging het over de linkerkant van het schema. Vandaag staat de rechterkant centraal. De tekst die we vandaag lezen, volgt op de tekst van de vorige zondag, over de hemelse zorg van de Vader. Ook de tekst van vandaag, over niet oordelen, wordt gevolgd door een bemoediging waarin Jezus vertelt dat God voor de mensen zorgt.

Jezus bouwt die bemoediging zorgvuldig op (Matteüs 7:7-11). In vers 7 noemt Hij

drie herkenbare, alledaagse situaties: vragen en krijgen, zoeken en vinden, en kloppen op een deur die vervolgens opengaat. In vers 8 herhaalt Hij deze drie situaties en worden ze gekoppeld aan de eigen ervaring van de leerlingen. Als luisteraar krijg je na twee keer lichte argwaan: Is het echt zo simpel? Wat wil Jezus nu precies duidelijk maken? In vers 9 en 10 gaat Jezus hierop in. Hij maakt twee keer gebruik van een situatie waarbij het antwoord voor de hand ligt: natúúrlijk geef ik mijn kind geen steen als het om een brood vraagt! en: natúúrlijk geef ik mijn kind geen slang als het om een vis vraagt!

In vers 11 maakt Jezus dan de koppeling vanuit deze herkenbare, aardse situaties naar de Vader in de hemel: 'Jullie zorgen goed voor je kinderen, ook al zijn jullie slechte mensen. Dan zal jullie hemelse Vader zeker goed voor jullie zorgen. Hij geeft goede dingen aan de mensen die dat aan Hem vragen.'

Jezus roept zijn leerlingen op om anders in het leven te staan: vol vertrouwen, en zonder argwaan tegenover God en de mensen. Dat is het centrale thema van Matteüs 6:19-7:11.

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

3. UITLEG VAN DE BIJBEL TEKST

In het voorbeeldverhaal van vandaag gaat het over de manier waarop we naar andere mensen kijken. We kunnen dit verhaal in twee delen opsplitsen. Het eerste gedeelte is een algemene opdracht (vers 1, 2). Jezus roept op om 'andere mensen niet te veroordelen, dan zal God jou ook niet veroordelen' (vers 1). Met 'veroordelen' bedoelt Jezus dat een mens op de troon van God gaat zitten en in zijn plaats een oordeel geeft over een ander mens.

Zoals vers 1 duidelijk maakt, is God degene die het oordeel velst. Hiermee verwijst Jezus ook naar het einde van de wereld, als God zijn koninkrijk op aarde vestigt en recht zal spreken (zie bijvoorbeeld Matteüs 25).

Na deze opdracht om niet te veroordelen volgen twee zinnen die de opdracht verduidelijken (vers 2). Dit maakt duidelijk dat de kritiek die je op anderen hebt en de manier waarop jij anderen beoordeelt, uiteindelijk ook op jezelf betrokken wordt – door God.

Het tweede gedeelte, over de balk en de splinter, is een illustratie hierbij (verzen 3-5). Het is een aanscherping van de opdracht die Jezus geeft, maar nu verpakt in concrete beeldspraak. Het onderstreept nog eens extra dat er op jouzelf ook genoeg aan te merken valt, ondanks dat je de fouten van anderen misschien makkelijker ziet. Je moet niet het zicht op jezelf verliezen door alleen maar naar anderen te kijken. Dat is een vorm van blindheid, alsof je inderdaad een balk in je oog hebt waardoor je niets meer kunt zien.

Door middel van dit scherpe voorbeeldverhaal laat Jezus zien dat Hij een gemeenschap wil waarin mensen elkaar niet veroordelen. Waar mensen zich niet verschuilen achter schijnheiligheid of zich beter voordoen dan ze zijn. Hij wil een gemeenschap waarin het oordeel overgelaten wordt aan God. En waarin je eerst eerlijk naar jezelf kijkt voordat je de ander gaat vertellen hoe het zit (als je dat daarna tenminste nog steeds wilt doen).

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

4. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Matteüs 7:3.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Matteüs 7:1.

5. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

Moment met de kinderen in de dienst

- het werkblad met de puzzel

4-8 jaar

Om te doen: Balk en splinter

Per kind:

- het werkblad
- een ijslollystokje
- een tandenstoker of een kleine satéprikker

En verder:

- kleurpotloden en/of viltstiften
- lijm

Om te doen: Haal die balk uit je oog!

Per groepje:

- het werkblad
- vijf stroken bruin karton of stevig papier
- een vel papier
- een pen
- een doosje met kleine satéprikkers

En verder:

- eventueel viltstiften of kleurpotloden

Om te doen: Weg met die balken!

Per groepje:

- het werkblad
- het spel Mikado, of 30-40 lange satéprikkers

8-12 jaar

Om te beginnen

- een flap-over, een whiteboard of een groot tekenvel
- een viltstift
- kaartjes met daarop de woorden: zaag, schort, hamer, spijker, balk, gereedschapskist, liniaal (werkblad)
- eventueel een blinddoek

Bijbeltekst

- een Bijbel

Om te doen: Spiegel jezelf

Per kind:

- een plastic spiegel (uit flexibele vellen, deze spiegels zijn te knippen)

En verder:

- houtsnippers
- scharen
- houtlijm

Om te doen: In het oog krijgen

Per groepje:

- een blok groen steekschuim (oasis)
- tien ijslollystokjes
- papier en een pen of een whiteboard-bordje met stift

En verder:

- het werkblad met de omschrijvingen

Om te doen: Met twee maten meten

- twee vellen A4-papier
- plakband
- een potlood
- een zak zand of aarde
- een eetlepel
- een bak

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Ik zie, ik zie ...

Jezus zegt dat we soms wel goed letten op de fouten van anderen, maar onze eigen fouten niet zien.

Wat heb je nodig?

- het werkblad met de puzzel

Aan de slag:

- Laat de kinderen tien seconden naar de puzzel kijken.
- Hebben ze de fout gevonden?
- Vertel de kinderen dat ze vandaag horen wat Jezus in de Bergrede zegt over fouten maken. Zie je eerder de fout van een ander, of eerder je eigen fouten?

Oplissing:

Er staat twee keer 'de' in de zin.

**Kijk goed, kun jij de
de fout vinden?**

1 2 3 4 5 6 7 8 9

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Kijk, een balk!

Jezus vertelt een verhaal over een houten balk en een splinter.

Aan de slag:

- Vraag de kinderen of ze weten wat een balk is.
- De kinderen gaan als groep een zo lang mogelijke balk maken door achter elkaar te liggen.
- Je kunt de kinderen ook in groepjes van vier een balk laten vormen.

8-12 jaar

Blinde verbeelding

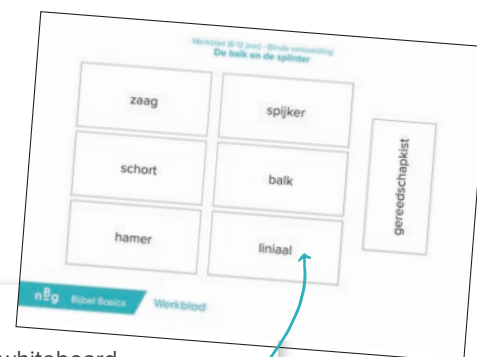
Jezus gebruikt een beeld om te laten zien dat we vaak blind zijn voor onze eigen fouten. In deze binnenkomer brengen de kinderen iets in beeld zonder dat ze kunnen zien.

Wat heb je nodig?

- een flap-over, een whiteboard of een groot tekenvel
- een viltstift
- kaartjes met daarop de woorden: zaag, schort, hamer, spijker, balk, gereedschapskist, liniaal (werkblad)
- eventueel een blinddoek

Aan de slag:

- Eén kind trekt een kaartje en leest voor zichzelf wat er op het kaartje staat.
- Het kind wordt geblinddoekt of sluit de ogen en tekent het voorwerp dat op het kaartje staat.
- De andere kinderen proberen te raden wat het is tot het kind klaar is met tekenen.
- Speel het spel nog een aantal keren met steeds een andere tekenaar.

Tip

Zijn er veel kinderen? Verdeel de groep dan in kleine groepjes.

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

8. GEBED

Goede God,
We zijn allemaal anders.
We zien er niet hetzelfde uit.
We lijken vaak ook niet op elkaar in hoe we doen.
Die verschillen vallen op
en daar vinden we soms wat van.
Ook begrijpen we elkaars gewoontes niet altijd.
Laten we niet te snel iets van de ander vinden.
Help ons juist om elkaar echt te leren kennen.
Zonder oordeel.
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Matteüs 7:1-5

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Balk in je oog!

Andreas is boos op zijn vrienden. Hij gaat naar Jezus toe. 'Jezus, ik baal ervan. Ik heb vannacht hard gewerkt. Ik heb vis gevangen, zodat we vandaag te eten hebben. Jakobus en Johannes en de anderen, die konden vannacht lekker slapen! En ik ben nog

steeds aan het werk, terwijl ik heel moe ben. Ik moet alle vis schoonmaken en brood kopen en zo. En zij zitten lekker op het gras naar u te luisteren. Dat is toch niet eerlijk?'

'Mag ik er heel even bij?' vraagt een meneer. 'Ik wil ook even wat zeggen. Jezus, ik ben erg boos op mijn neef. Hij heeft een hamer van mij geleend, want hij zei dat hij een schuurtje wilde bouwen. Maar dat is nu al een maand geleden. Dat schuurtje staat er nog steeds niet, en mijn neef heeft de hamer niet meer teruggegeven. Zoiets zou ik nou nooit doen hè. Als ik iets leen, dan geef ik het altijd meteen weer terug. Ik probeer altijd goede dingen te doen.'

'Jezus,' zegt een vrouw. 'Kunt U mij raad geven? Ik heb zo'n vervelende buurvrouw. Ze zegt tegen de andere vrouwen allemaal lelijke dingen over mij. Alsof zij alles altijd zo goed doet. Ik heb het altijd heel druk met andere mensen helpen, en die buurvrouw, die doet nooit wat. Die zit de hele dag bij de put te kletsen.'

'Beste vrienden,' zegt Jezus. 'Ga allemaal eens op het gras zitten. Ik wil het met jullie hebben over hoe je over andere mensen denkt. Hoe je met ze omgaat. Hoe je over ze praat.

Als jij heel streng bent voor andere mensen, dan is God ook streng voor jou. Als jij zegt: 'Mijn buurvrouw doet dit en dit en dit allemaal fout,' dan kijkt God ook

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

naar wat jij fout doet. Jullie letten goed op de fouten van andere mensen. Maar je ziet niet wat je zelf fout doet.'

Wat? denkt Andreas. Ik doe echt niets fout! Ik werk heel hard voor Jezus. Dan mag ik toch wel kwaad worden als mijn vrienden helemaal niks doen!

'Een paar jaar geleden was ik nog timmerman,' gaat Jezus verder. 'Ik werkte met hout. Schaven, zagen, timmeren. Er gaat weleens iets mis als je de hele tijd met hout bezig bent, natuurlijk. Je hebt zo maar een splinter van het hout in je hand.'

Andreas knikt. Hij heeft ook weleens een splinter gehad. Van de boot waar hij op voer. Dat deed pijn.

'Een splinter in je hand,' zegt Jezus, 'dat is vervelend. Je moet hem er voorzichtig uittrekken. Maar weet je wat nog erger is? Een splinter in je oog! Dat doet pas echt zeer. Ook al is het maar een heel klein splintertje. Je kunt dan niks meer zien. Je moet eerst de splinter uit je oog halen.'

Au. Een splinter in je oog. Dat heeft Andreas gelukkig nog nooit gehad. Maar hij kan zich voorstellen dat dat heel erg pijn doet.'

'Weet je,' zegt Jezus. 'Jullie praten over mensen die iets verkeerd doen. Jullie zien precies wat voor kleine dingetjes ze fout doen. Eigenlijk zien jullie dat ze een splintertje in hun oog hebben. Dat splintertje moet eruit, natuurlijk.'

Precies, denkt Andreas. Dat splintertje moet uit hun oog! Zie je wel? Jezus vindt het ook. Jezus vindt ook dat mijn vrienden niet zo lui moeten zijn.

'Maar,' gaat Jezus door, 'heb je wel door dat je zelf ook verkeerde dingen doet? Misschien nog wel meer dan die mensen op wie jij zo boos bent! Eigenlijk heb jij zelf ook iets in je oog. Niet een klein splintertje. Nee, een dikke balk. 'Kom, ik help je wel om die splinter uit je oog te halen,' zeg je tegen iemand anders. Maar dat lukt je nooit als je zelf helemaal

niks kunt zien omdat jij een balk in je oog hebt.

Kijk dus voordat je boos wordt op een ander eerst naar jezelf. Haal die balk uit je oog. Dan kun je weer zien. En pas daarna kun je de splinter uit het oog van iemand anders halen.'

Wow. Andreas denkt na. Eigenlijk vindt hij het helemaal niet zo leuk, wat Jezus zegt. Over die balk in zijn oog. Maar het is misschien wel waar.

Ineens is het net of Andreas in een spiegel kijkt. Alsof hij zichzelf ziet. Hij is ook niet altijd aardig. Hij doet zelf ook niet altijd de goeie dingen. Misschien moet hij daar dan toch eerst maar mee aan de slag. Misschien moet hij dat eerst veranderen, voordat hij boos wordt op zijn vrienden. Hij kijkt naar ze. Naar Jakobus en Johannes, en de anderen. Ook wel een beetje stom van mij, denkt hij, om boos op ze te worden. Alsof ik zelf nooit iets fout doe ...

8-12 jaar

Matteüs 7:1-5

Kijk eerst naar je eigen fouten

Veroordeel andere mensen niet, dan zal God jou ook niet veroordelen. Want zoals jij kritiek hebt op andere mensen, zo zal God kritiek hebben op jou. En God zal jou beoordelen zoals jij andere mensen beoordeelt.

Jullie letten goed op de fouten van anderen. Maar je eigen fouten zie je niet. Het is alsof je een splinter ziet in het oog van een ander, maar niet ziet dat er in je eigen oog een balk zit. Je zegt tegen die ander: 'Kom, ik haal die splinter wel even uit je oog.' Doe niet zo schijnheilig! Haal eerst die balk uit je eigen oog. Dan kun je zelf weer goed zien. En pas dan kun je de splinter uit het oog van de ander halen.

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

10. OM TE WETEN

Splinter

Een splinter in je vinger is al vervelend, maar een splinter in je oog is pas echt erg! Je kunt er een ontsteking door krijgen en misschien moet je wel naar de dokter. Is dat wat Jezus hier wil zeggen? Nee, niet echt. Het Griekse woord dat hier staat, is karfos. Dat kan splinter betekenen, maar ook stofje of vuiltje. In ieder gaat het om iets heel kleins, wat je makkelijk weg kunt halen. Heel iets anders dus dan de balk die je volgens Jezus ook in je oog kunt hebben ...

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Het meest perfecte feestje* (Oké4kids).

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

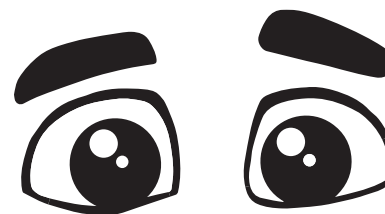
- Weet jij wat een balk is? En wat een splinter is? Wat is groter: een balk of splinter? Kun je met je handen laten zien hoe groot een splinter is? En hoe groot een balk?
- Zie je weleens dat iemand iets fout doet, iets wat niet goed is? Kun je een voorbeeld noemen? Doe jij ook weleens iets wat niet goed is? Kun je een voorbeeld geven?
- Waar let je eerder op: als iemand anders iets niet goed doet, of als je zelf iets niet goed doet?
- Jezus zegt: 'De foute dingen van iemand anders zijn vaak maar zo klein als splintertjes. Je eigen fouten zijn vaak zo groot als een balk. Toch let je meer op de kleine fouten van iemand anders dan op de grote fouten van jezelf.' Hoe zou dat komen, denk je?

8-12 jaar

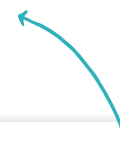
- Jezus zegt dat je een ander niet moet veroordelen. Wat doe je als je iemand veroordeelt?
- Wat voor gedachten of gevoelens roept het woordje 'oordeel' bij je op?
- Heb jij weleens kritiek op iemand die je kent? Is het altijd verkeerd om kritiek op mensen te hebben, denk je?
- Geldt deze uitspraak van Jezus ook voor jou: 'Jullie letten goed op de fouten van anderen, maar je eigen fouten zie je niet.' Waarom wel, of waarom niet?
- Jezus gebruikt als timmermanszoon het beeld van de balk en de splinter. Wat wil Jezus ons leren met het beeld van de balk en de splinter, denk je?

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

Weg met die balken!

13. OM TE DOEN

4-6 jaar

Balk en splinter

Jezus zegt dat we vaak goed letten op de fouten van anderen, maar onze eigen fouten niet zien. Je ziet de splinter in het oog van de ander wel, maar de balk in je eigen oog niet. De kinderen verwerken dit beeld van Jezus in de volgende opdracht.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad
- een ijslollystokje
- een tandenstoker of een kleine satéprikker

En verder:

- kleurpotloden en/of viltstiften
- lijm

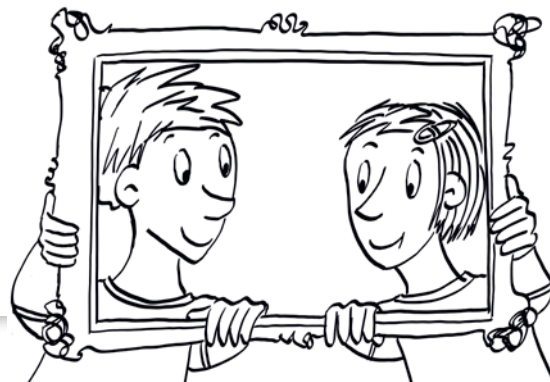
Aan de slag:

- De kinderen kleuren de jongen en het meisje op de tekening in.
- De kinderen plakken bij het oog van het ene kind een ijslollystokje. Dit stokje staat voor de balk.
- Bij het oog van het andere kind plakken ze een tandenstoker. De tandenstoker staat voor de splinter.
- Met hulp van de tekening proberen de kinderen het verhaal na te vertellen.

Tip

Een tandenstoker heeft scherpe puntjes. Knip deze vooraf van de tandenstokers af.

4-8 jaar

Weg met die balken!

Als de balk uit je oog is, kun je pas weer goed zien. Lukt het de kinderen alle balken uit de ogen weg te halen?

Wat heb je nodig?

Per groepje:

- het werkblad
- het spel Mikado of 30-40 lange satéprikkers

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in groepjes van maximaal vier kinderen.
- Leg het werkblad op tafel.
- Eén van de kinderen pakt alle stokjes (de balken) en laat ze op één hoop op het werkblad vallen.
- Het eerste kind pakt een stokje (een balk). De overige stokjes mogen hierbij niet bewegen. Als er niets is bewogen, mag het kind het stokje houden en nog een poging doen. Zodra er een stokje heeft bewogen, is het volgende kind aan de beurt.
- Welk kind heeft de meeste balken uit de ogen weten te krijgen?

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

6-8 jaar

Haal die balk uit je oog!

Jezus zegt: Haal eerst die balk uit je eigen oog. Dan kun je zelf weer goed zien. En pas dan kun je de splinter uit het oog van de ander halen. Kunnen de kinderen de balken weghalen en weer scherp zien?

Wat heb je nodig?

Per groepje:

- het werkblad
- vijf stroken bruin karton of stevig papier
- een vel papier
- een pen
- een doosje met kleine satéprikkers

En verder:

- eventueel viltstiften of kleurpotloden

Voraf:

- Leg op elke tafel waar een groepje gaat zitten, het werkblad neer.
- Leg op het werkblad de vijf stroken papier: de balken. De tekening mag niet meer te zien zijn.

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in groepjes.
- De groepjes moeten vijf opdrachten uitvoeren. Bij iedere opdracht die ze goed hebben uitgevoerd, mag

er een balk worden weggehaald. Is een opdracht niet goed uitgevoerd? Dan blijft de balk liggen.

1. Alle groepjes krijgen een doosje met hetzelfde aantal satéprikkertjes erin. Dat zijn splinters. Welke groep heeft als eerste de satéprikkers geteld en het juiste aantal genoemd? De groep die als eerste het juiste antwoord heeft gegeven, mag een balk weghalen. De andere groepen laten de balk liggen.
 2. Ieder groepje krijgt een vel papier en een pen. Ze schrijven op het vel papier het woord 'splinter'. Hoeveel nieuwe woorden kunnen de groepjes van deze letters maken binnen een afgesproken tijd? Het groepje met de meeste woorden mag een balk van de tekening halen. Hebben groepjes hetzelfde aantal woorden? Tel dan welke groep de meeste woorden van vier en vijf letters heeft gevonden.
 3. Kunnen de kinderen vijf verhalen uit de Bijbel bedenken die over Jezus gaan? Ieder groepje dat er vijf heeft gevonden, mag een balk weghalen.
 4. Jezus heeft het over een splinter en een balk in ons oog. Het oog is een lichaamsdeel. Hoeveel lichaamsdelen kunnen de kinderen binnen een minuut opschrijven? Het groepje met de meeste lichaamsdelen mag een balk van de tekening halen.
 5. Iedere groep kiest één kind. Deze kinderen (uit iedere groep één) gaan tegelijkertijd op één been huppen op de plaats. Het groepje met het kind dat dit het langst volhoudt, mag een balk weghalen.
- Welk groepje ziet na de vijf opdrachten wat er op de

tekening staat? Zien de groepjes waar nog één of meer balken op het werkblad liggen, de tekening ook scherp?

Variant:

Voor de kinderen

van 4-6 jaar kun je een

variant van deze opdracht

doen met fysieke blokken als

balken in plaats van stroken papier.

Voor deze groep kunnen opdracht 2 en 4 als volgt worden aangepast:

- Opdracht 2: Hoe vaak kan elk kind uit de groep in een halve minuut 'splinter' zeggen? De groep van het kind dat dit het vaakst kan, krijgt een punt.
- Opdracht 4: Noem zoveel mogelijk lichaamsdelen.

Tips

- Print het werkblad voor alle kinderen, zodat ze de plaat kunnen kleuren en hun eigen tekening hebben.
- Geef de kinderen het werkblad mee naar huis. De andere gezinsleden moeten de opdrachten uitvoeren en de balken één voor één weghalen. Hoe snel raden zij wat er op de tekening staat?

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

8-12 jaar

Spiegel jezelf

Jezus vraagt ons eerst naar onze eigen fouten te kijken voordat we naar de fouten van een ander kijken. De kinderen versieren een spiegel met houtsnippers. De houtsnippers herinneren aan het beeld van de balk en de splinter dat Jezus in dit verhaal gebruikt.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een plastic spiegel (uit flexibele vellen, deze spiegels zijn te knippen)

En verder:

- houtsnippers
- scharen
- houtlijm

Aan de slag:

- De kinderen knippen de spiegel in de gewenste vorm uit.
- Ze versieren de rand van de spiegel door er houtsnippers op te plakken.

8-12 jaar

In het oog krijgen

Jezus zegt dat we onze eigen fouten vaak niet zien. Ook mensen in de Bijbel maakten fouten en zagen de balk in hun oog niet. Gelukkig konden ze toch vaak de balk uit hun oog halen en weer scherp zien.

Wat heb je nodig?

Per groepje:

- een blok groen steekschuim (oasis)
- tien ijslollystokjes
- papier en een pen of een whiteboard-bordje met stift

En verder:

- het werkblad met de omschrijvingen

Vooraf aan de kinderdienst:

- Steek in elk blok oasis tien ijslollystokjes.

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in groepjes van drie of vier kinderen.
- Vraag de kinderen zich in te leven in Bijbelse personen die hun eigen balk in het oog hebben ontdekt. Lukt het de kinderen

om aan de hand van de omschrijving te raden om welke persoon het gaat?

- Geef de eerste omschrijving.
- Elk groepje schrijft de naam van de persoon op over wie ze denken dat de omschrijving gaat.
- Het papier met het antwoord wordt zo neergelegd dat de antwoorden niet te zien zijn.
- Op jouw teken laat elk groepje het papier met het antwoord zien.
- De groepjes met het goede antwoord mogen een ijslollystokje uit het steekschuim halen.
- Herhaal dit tot alle tien vragen zijn geweest.
- Het groepje met aan het einde de minste balken in het steekschuim heeft gewonnen.

Tip

Zijn de vragen voor de groep te moeilijk? Geef de kinderen dan de keuze uit drie personen, waarbij twee onjuiste én de juiste persoon genoemd worden.

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

8-12 jaar

Met twee maten meten

De fouten van een ander zien we snel en we maken die vaak groter dan ze zijn. Onze eigen fouten praten we goed of zien we niet. Hoe dit werkt wordt duidelijk in het volgende proefje.

Wat heb je nodig?

- twee vellen A4-papier
- plakband
- een potlood
- een zak zand of aarde
- een eetlepel
- een bak

Aan de slag:

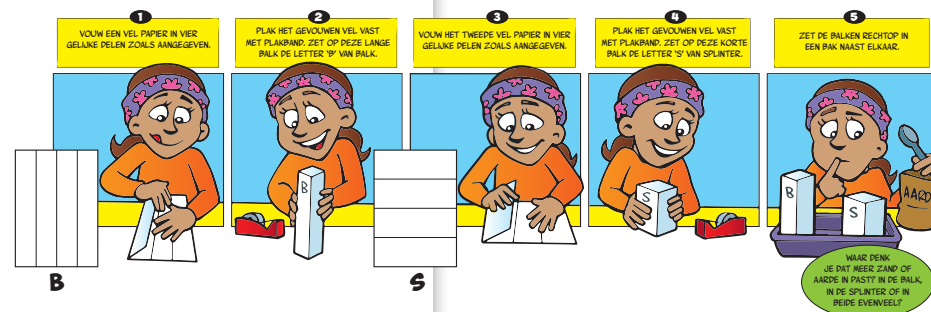
- Vouw de twee vellen papier in vier gelijke delen, zoals is aangegeven in de strip.
- Plak de twee gevouwen vellen vast met plakband.

- Vouw het ene vel in de breedte en het andere in de lengte.
- Zet op het korte gevouwen vel de letter 's' van splinter.
- Zet op het lange gevouwen vel de letter 'b' van balk.
- Zet de gevouwen vellen rechtop in een bak naast elkaar.
- De kinderen ontdekken met welke maat wij vaak de fouten van een ander meten, door de balk en de splinter te vullen met scheppen aarde of zand.
- Waar denken de kinderen dat meer zand of aarde in past: in de balk of in de splinter, of in beide gevouwen vellen evenveel?
- Hoeveel lepels met zand of aarde passen er in de splinter?
- Hoeveel lepels met zand of aarde en zand passen in de balk?
- Wat zegt dit over hoe wij naar de fouten van anderen kijken (de splinter)? Wat leert dit proefje ons over onze eigen fouten (de balk)?

WAT HEB JE NODIG?

- * TWEE VELLEN A4-PAPIER
- * PLAKBAND
- * EEN POTLOOD
- * EEN ZAK ZAND OF AARDE
- * EEN EETLEPEL
- * EEN BAK

Uitleg:

Bij dit proefje vouw je twee dezelfde vellen papier. Beide vellen papier staan voor fouten. Het ene vel vouw je in de breedte en het andere in de lengte. Ze hebben dan niet dezelfde inhoud. In het gevouwen vel 's' passen meer scheppen zand dan in het gevouwen vel 'b'. De fouten van de ander maken we groter dan onze eigen fouten.

Tip

In de Samenleesbijbel op bladzijde 1541-1542 vind je nog meer ideeën.

De balk en de splinter

Matteüs 7:1-5

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling Bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Mathias Weber
Werkbladen 4-6/6-8 jaar: Mathias Weber
Werkblad 4-8 jaar: Bart den Heeten
Strip: NBG/Bart den Heeten
Ontwerp: Frivista/Walvis & Mosmans
DTP: Villa Grafica

149

Jezus zegt: 'Jullie letten goed op de fouten van anderen. Maar je eigen fouten zie je niet.'

MATTEÛS 7:3

BB
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

149

Jezus zegt: 'Jullie letten goed op de fouten van anderen. Maar je eigen fouten zie je niet.'

MATTEÛS 7:3

BB
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

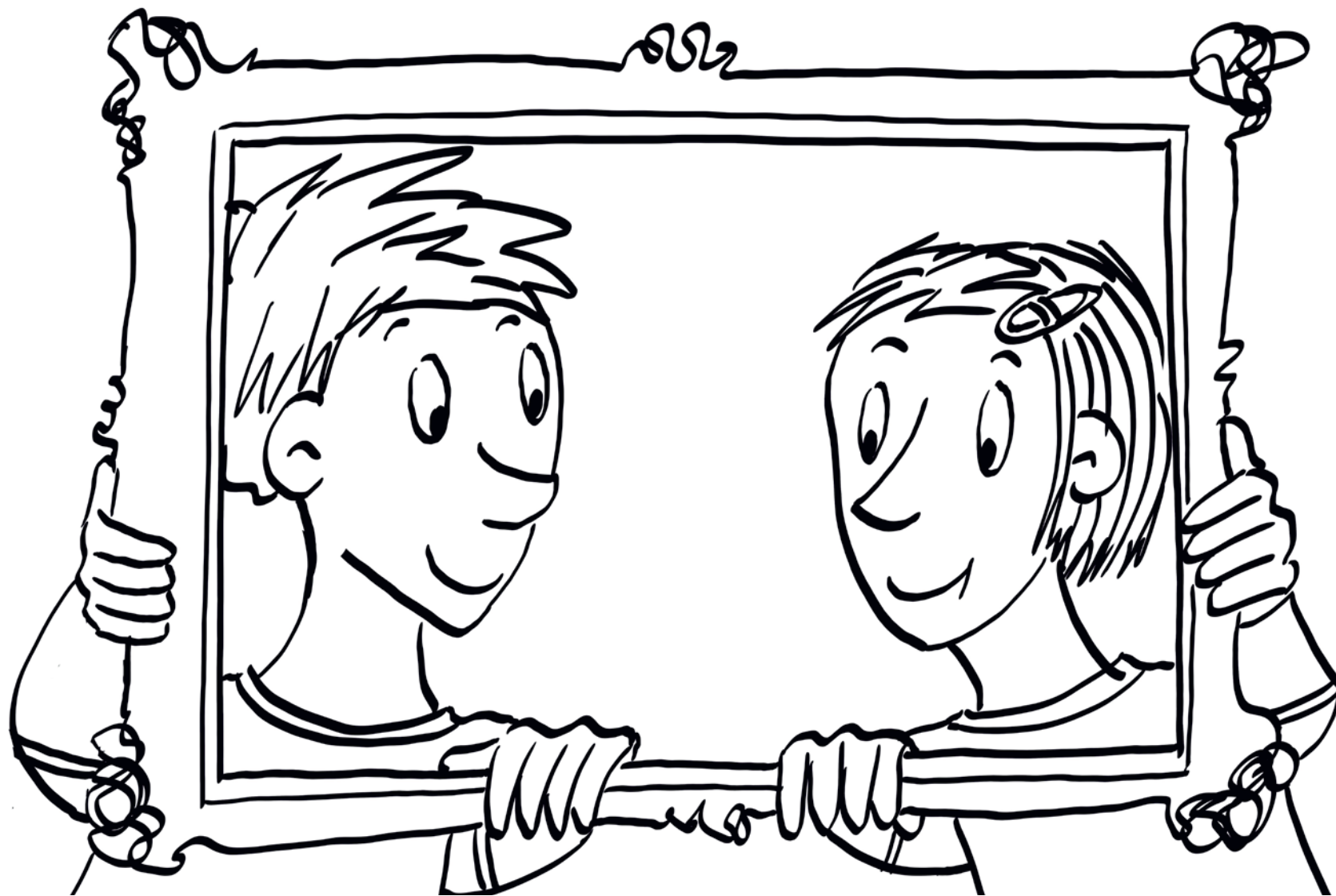

In de kerkdienst - Ik zie, ik zie ...
De balk en de splinter

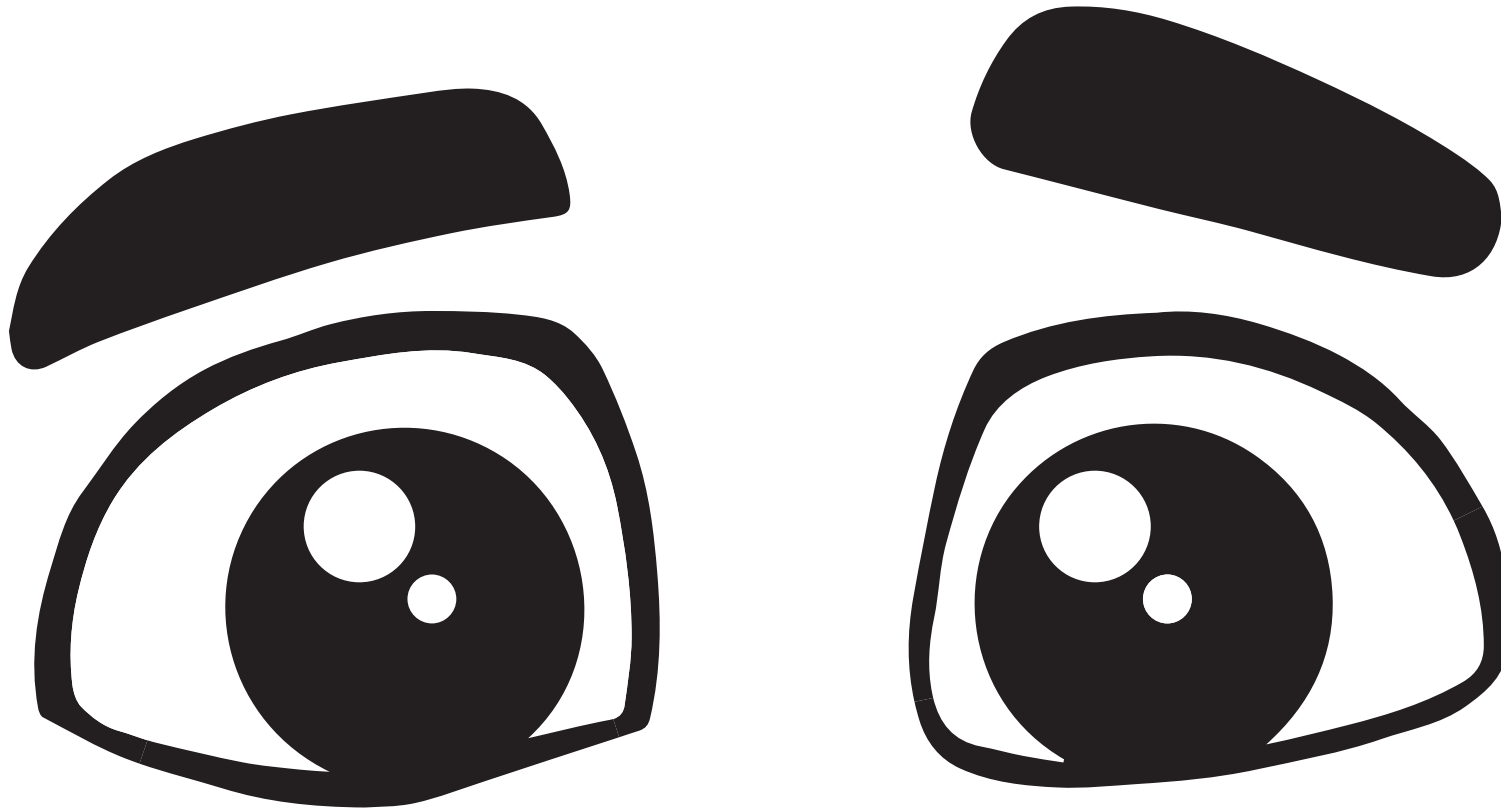
Kijk goed, kun jij de de fout vinden?

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Werkblad (4-6 jaar) - Balk en splinter
De balk en de splinter

Werkblad (4-8 jaar) - Weg met die balken!
De balk en de splinter

Weg met die balken!

Werkblad (6-8 jaar) - Haal die balk uit je oog!
De balk en de splinter

149

Jezus zegt: 'Veroordeel andere mensen niet,
dan zal God jou ook niet veroordelen.'

MATTEÛ 5 7:1

BB
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

149

Jezus zegt: 'Veroordeel andere mensen niet,
dan zal God jou ook niet veroordelen.'

MATTEÛ 5 7:1

BB
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

Werkblad (8-12 jaar) - Blinde verbeelding
De balk en de splinter

zaag

spijker

schort

balk

hamer

liniaal

gereedschapkast

Werkblad (8-12 jaar)

De balk en de splinter

MET TWEE MATEN METEN

De fouten van een ander zien we snel en we maken ze vaak groter dan ze zijn. Onze eigen fouten praten we goed of zien we niet. Kijk maar eens wat er gebeurt in het volgende proefje.

Jezus zegt: 'Veroordeel andere mensen niet, dan zal God jou ook niet veroordelen.'

Matteüs 7:1

SPLINTER

Een splinter in je vinger is al vervelend, maar een splinter in je oog is pas echt erg! Je kunt er een ontsteking door krijgen en misschien moet je wel naar de dokter. Is dat wat Jezus hier wil zeggen? Nee, niet echt. Het Griekse woord dat hier staat, is karfos. Dat kan splinter betekenen, maar ook stofje of vuiltje. In ieder gaat het om iets heel kleins, wat je makkelijk weg kunt halen. Heel iets anders dus dan de balk die je volgens Jezus ook in je oog kunt hebben ...

WAT HEB JE NODIG?

- * TWEE VELLEN A4-PAPIER
- * PLAKBAND
- * EEN POTLOOD
- * EEN ZAK ZAND OF AARDE
- * EEN EETLEPEL
- * EEN BAK

- 1 VOUW EEN VEL PAPIER IN VIER GELIJKE DELEN ZOALS AANGEGEVEN.

B
- 2 PLAK HET GEVOUWEN VEL VAST MET PLAKBAND. ZET OP DEZE LANGE BALK DE LETTER 'B' VAN BALK.
- 3 VOUW HET TWEEDE VEL PAPIER IN VIER GELIJKE DELEN ZOALS AANGEGEVEN.

S
- 4 PLAK HET GEVOUWEN VEL VAST MET PLAKBAND. ZET OP DEZE KORTE BALK DE LETTER 'S' VAN SPLINTER.
- 5 ZET DE BALKEN RECHTOP IN EEN BAK NAAST ELKAAR.

WAAR DENK JE DAT MEER ZAND OF AARDE IN PAST? IN DE BALK, IN DE SPLINTER OF IN BEIDE EVENVEEL?

Werkblad (8-12 jaar) - In het oog krijgen De balk en de splinter

1. Ik was het gemopper en het gezeur van het volk zó zat. Ik zei dat mijn broer Aäron en ik wel even water uit een rots zouden laten stromen. Ik sloeg twee keer met mijn staf op de rots en er kwam water uit. Alsof ik het wonder deed, zo leek het. Ik heb de macht van God gebruikt alsof het mijn eigen macht was.

2. Waarom heb ik naar mijn ministers geluisterd? Waarom heb ik een wet gemaakt van Meden en Perzen? Een wet waaraan je niks kunt veranderen? Had ik die wet maar nooit goed gevonden en ondertekend! Die wet was een vooropgezet plan tegen Daniël. Ik heb de hele dag nagedacht hoe ik Daniël kon redden, maar ik kon niks anders doen dan hem in de leeuwenkuil gooien.

3. Ik heb er zo'n spijt van dat ik heb gezegd dat ik Jezus niet kende. Ik had nooit gedacht dat ik dit zou doen. Niet één keer, niet twee keer, maar zelfs DRIE keer heb ik gedaan of ik helemaal niet wist wie Jezus was. Toen hoorde ik een haan kraaien. Ik ben zo verdrietig, ik weet niet wat ik moet doen.

4. Ik wilde helemaal niet op reis, zoals God me vroeg. En zeker niet naar zo'n grote stad. Ik vond een schip dat precies de andere kant op ging. Ik vluchtte weg voor God. Maar God zorgde voor een zware storm. Ik zei tegen de zeemannen: 'Gooi mij maar overboord.' Ik dacht dat dit mijn dood zou zijn, maar God stuurde een grote vis die mij opslokte. In die vis heb ik gebeden. Toen God mij opnieuw vroeg om naar die grote stad te gaan, deed ik wel wat Hij vroeg.

5. Ik leefde keurig volgens de Joodse wet. Ik wist meer over de Joodse godsdienst dan de meeste Joden van mijn tijd. Ik hield me precies aan alle wetten én ik vervolgde alle christenen. Niet één mocht er overblijven. Maar onderweg naar Damascus straalde er plotseling een fel licht uit de hemel. Ik viel op de grond en hoorde een stem zeggen: 'Waarom vervolg je Mij?'

6. Ik woonde in een prachtige tuin. De dieren kwamen naar mij toe, zodat ik ze een naam kon geven. Alleen was het gezelschap van dieren voor mij niet voldoende. Ik voelde me tóch alleen. Toen nam God een rib uit mijn lijf, en maakte daar een vrouw van. Ik was niet meer alleen! We genoten samen van de prachtige tuin. Toen ging het mis. We aten een vrucht van een boom waarvan we niet mochten eten. We gaven elkaar de schuld. We verstopten ons voor God, we waren bang voor Hem geworden. Maar God zocht ons en vond ons. Voor straf mochten we niet meer in de tuin wonen.

Werkblad (8-12 jaar) - In het oog krijgen De balk en de splinter

7. Ik vroeg mijn vader om een deel van de erfenis. Terwijl mijn vader niet dood was. Met het geld ging ik naar een ver land. Ik wilde niet meer bij mijn vader wonen. Ik gaf het geld uit aan een leven vol plezier. Toen mijn geld op was, kwam er een hongersnood. Ik had niks te eten. Toen besepte ik wat ik had gedaan. Ik ging terug naar mijn vader en ik zei tegen hem: 'Vader, ik heb me slecht gedragen tegenover God en tegenover u. Ik verdien het niet meer om uw zoon te zijn.'

8. Ik ergerde me heel erg aan mijn zus, omdat ze me alles alleen liet doen. Ik was druk bezig met de zorg voor het eten en drinken, en Maria luisterde aandachtig naar wat Jezus vertelde. Toen ik daar wat van zei tegen Jezus, zei Hij tegen mij: 'Maak je toch niet zoveel zorgen! Er is maar één ding echt belangrijk: dat je luistert naar mijn woorden.'

9. Ik woonde en werkte in Jericho. Ik was het hoofd van de tollenaars. Ik was superrijk! Maar ik kwam niet eerlijk aan mijn geld. De mensen noemden mij een dief. Ik vroeg te veel geld aan de mensen. Dat geld stopte ik in mijn eigen portemonnee. Tot ik Jezus ontmoette. Hij kwam bij me logeren. Ik besepte dat ik het geld dat ik had gestolen weer moest teruggeven aan de mensen. Ik beloofde Jezus het vierdubbel terug te geven! Ook gaf ik de helft van mijn bezit aan arme mensen.

10. Ik heb een oudere broer. We zijn een tweeling. Maar mijn broer is het eerst geboren. Hij zou van mijn vader de belangrijkste zegen krijgen. Toen heb ik tegen mijn vader gelogen. Hij was toch blind, hij kon niet zien aan wie hij de zegen gaf. Ik verkleedde me als mijn broer, kookte iets lekkers zoals mijn broer dat altijd deed en zo regelde ik dat ik de belangrijkste zegen van mijn vader kreeg. Mijn broer was woest, hij wilde me vermoorden! Ik moest vluchten. Jaren later hebben we elkaar weer ontmoet. Wat was ik bang! Maar Esau omhelsde me en kuste me. We hebben samen gehuild.

1. Mozes 2. Koning Darius 3. Petrus 4. Jona 5. Saulus 6. Adam 7. De zoon die wegging 8. Marta 9. Zachheus 10. Jakob